פרק ב׳

המוסדות החוקתיים של ההסתדרות הציונית העולמית

I

הקונגרס הציוני

סעיף 12

מעמד הקונגרס הציוני

הקונגרס הוא המוסד העליון של ההסתדרות הציונית העולמית. הקונגרס יכול להיות קונגרס מן המניין או קונגרס שלא מן המניין.

סעיף 13

*תיקון **יוני** 2012*

רווח זמן בין קונגרס לקונגרס

קונגרס מן המניין יתכנס לפחות פעם לחמש שנים במקום ובמועד, שייקבעו על ידי הוועד הפועל הציוני. ההנהלה תכנס את הקונגרס.

סעיף 14

*תיקון **יוני** 2011 , **נובמבר** 2017*

תפקידי הקונגרס וסמכויותיו

לצורך סעיף זה המונח "מוסדות ההסתדרות הציונית העולמית" - פירושו הקרן הקיימת לישראל, קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל ומוסדות ומפעלים אחרים, שהוכרו על ידי ההנהלה כממלאים תפקידים מרכזיים בתנועה הציונית

הקונגרס בין היתר:

(א) יקבל את הדין-וחשבון של ההנהלה, ובכלל זה את הדין וחשבון על מוסדות ההסתדרות הציונית העולמית, וידון בו;

(ב) יקבל את הדין וחשבון של המבקר;

(ג) יחליט על ההצעות, שהובאו לפניו;

(ד) יקבע את המדיניות הכספית והתקציבית ואת התקציב לשנה הבאה אחרי השנה, בו מתקיים הקונגרס;

(ה) יבחר בנשיא ההסתדרות הציונית העולמית, ביושב ראש ההנהלה, בסגן וממלא-מקום יושב ראש ההנהלה; בחברי ההנהלה ובחברי ההנהלה והמורחבת, בחברי הוועד הפועל וממלאי-מקומם;

(ה 1) בכפוף להוראות סעיף 27 פיסקא 2 , יבחר בנשיא בית הדין הציוני העליון, בפרקליט ההסתדרות הציונית העולמית וממלאי מקומו, במבקר. לא יכהן אותו אדם ביותר מתפקיד אחד מהתפקידים המנויים בסעיף זה;

סעיף 15

*תיקון **נובמבר** 2017*

העברת סמכויות

בכפוף להוראת סעיף 64 , רשאי הקונגרס להעביר סמכות מסמכויותיו לוועד הפועל או לנשיאותו או להנהלה המורחבת או להנהלה, לפי ראות עיניו.

סעיף 16

*תיקון **נובמבר** 2017*

דחיית הקונגרס

אין להחליט על דחיית הקונגרס אלא בדרך הוראה לשעת חירום, בהתאם לסעיף 63 של החוקה.

סעיף 17

*תיקון **נובמבר** 2017*

מספר צירי הקונגרס

פיסקא 1

מספר צירי הקונגרס, חוץ מאלה הנבחרים לפי רשימות בחירות עולמיות ואלה המשתתפים בקונגרס בהתאם לסעיף 26 פיסקא 4 וסעיף 5 פיסקא 4 (4) ו - (5) של החוקה, לא יעלה על 500.

פיסקא 2

הוועד הפועל רשאי להחליט, לא יאוחר משנה לפני כינוס הקונגרס, להגדיל מספר זה לכל היותר ב - 5%.

פיסקא 3

מספר צירי הקונגרס, כאמור בפיסקא 1 או פיסקא 2 , יחולק כדלקמן:
ישראל 38% , ארצות הברית 29% , יתר ארצות התפוצות 33%.

פיסקא 4

עלה מספר הצירים מעל 500 כתוצאה מהגדלת מספר הצירים הנבחרים לפי רשימות עולמיות ו/או כתוצאה מהחלטת הוועד הפועל הציוני להגדיל את המספר לכל היותר ב - 5% כאמור בפיסקאות 1 ו – 2 לעיל, יעלה מספר הצירים המייצגים את הארגונים הציוניים, באותו יחס, בתנאי שלא יעלה מספר צירים אלה מעל 30% מכלל צירי הקונגרס הציוני.

אופן החלוקה יקבע בתקנות לביצוע החוקה.

סעיף 18

***תיקון אוקטובר** 2018*

קביעת מספר הצירים

הוועד הפועל יקים שנתיים לפני כינוס הקונגרס ועדה, אשר תקבע את מספר הצירים של כל אזור בחירות, פרט לאזורי הבחירות של ישראל וארצות הברית. בוועדה זו יהיו מיוצגים באופן מתאים ציוני התפוצות. על החלטת הוועדה ניתן לערער לפני בית הדין הציוני העליון.

הוקצו צירים לאזורי בחירה חדשים שלא היו מיוצגים בעבר ו/או על ידי הכרעת בית הדין הציוני העליון להעניק צירים נוספים, יותאם מספר צירי הקונגרס מישראל ומארה״ב, כאמור בסעיף 17 פיסקא 1 או 2, ליחס של מספר צירי הקונגרס הקבוע בסעיף 17 , פיסקא 3.

סעיף 19

*תיקון **יוני** 2009 אשר בוטל על ידי החלטה של בית הדין הציוני העליון מיום 04.01.2010*

פיסקא 1

שיטת בחירות

הצירים ייבחרו בכל אזור בחירות (ארץ), לפי שיטה שתהלום את העקרונות הדמוקרטיים המקובלים.

פיסקא 2 - *<u>בוטלה על ידי החלטת בית הדין הציוני העליון מיום – 04.01.2010</u>*

~~*במידה וועדת הבחירות האזורית מחליטה, ברוב של 75% , שבגין נסיבות מיוחדות, קיום בחירות אינו מעשי או אינו מתאים לנסיבות הקיימות, ייצוגה בקונגרס יהיה זהה בהרכבו לזה שהיה בקונגרס הקודם, מבחינת הגופים המיוצגים בה, למעט גופים שאינם זכאים. המושבים הללו יחולקו מחדש בצורה הולמת על ידי וועדת הבחירות האזורית.*~~

פיסקא 3 - *<u>בוטלה על ידי החלטת בית הדין הציוני העליון מיום - 04.01.2010</u>*

~~*במידה וועדת בחירות אזורית כלשהי תקבע שלא לקיים בחירות לשני קונגרסים ברצף, קביעה זו מותנית באישור של 75% של חברי וועדת הבחירות המרכזית.*~~

סעיף 20

פיסקא 1

ועדת הבחירות האזורית

לשם ביצוע מתאים של הוראות הנוגעות לבחירות לקונגרס תוקם ועדת בחירות אזורית. הרכב הוועדה ויתר ענייני הבחירות יוסדרו בתקנות הבחירות לקונגרס הציוני.

פיסקא 2

באזורים שבהם קיימת הסתדרות ציונית ארצית אחת, יכול הוועד המנהל שלה או מוסד שהוסמך על ידו למלא את תפקידי ועדת הבחירות האזורית.

פיסקא 3

ועדת הבחירות תהייה אחראית לניהול הבחירות באזורה.

פיסקא 4

נשיא בית הדין הציוני העליון יקים, 18 חודשים לפני הקונגרס הציוני, וועדת בחירות מרכזית אשר תהיה אחראית להבטחת קיום המפקד והבחירות בכל אזורי הבחירות. על אף האמור בפיסקא 3 לעיל, בסמכותה של וועדת הבחירות המרכזית לנקוט בכל הצעדים הדרושים לקיום הבחירות במקרה שבשל מעשה או מחדל של ההסתדרות הציונית הארצית, או של וועדת הבחירות האזורית, קיים חשש לאי-קיום בחירות.

פרטים ייקבעו בתקנות הבחירות לקונגרס הציוני.

סעיף 21

תיקון יוני 2012

פיסקא 1

נציגות ישראל בקונגרס

לא תתקיימנה בחירות במדינת ישראל. הוועדה לקביעת הנציגות תקבע את הצירים בהתאם ליחסי הכוחות של המפלגות הציוניות בכנסת שנבחרה לאחרונה לפני פתיחת הקונגרס. לא תינתן נציגות בקונגרס למפלגה בכנסת הפועלת או הדוגלת בהפלייה מטעמי מוצא, לאום, גזע, מין או נטייה מינית.

פיסקא 2

פרטים ייקבעו בתקנות לביצוע החוקה.

סעיף 22

תיקון נובמבר 2017, פברואר 2024

פיסקא 1

הזכות לבחור ולהיבחר

כל יהודי שהוא חבר בגוף המסונף להסתדרות הציונית העולמית (סעיף 3) והגיע לגיל י״ח שנה, יהיה בעל זכות לבחור לקונגרס.

תקנות הבחירות (סעיף 20) יכולות להתנות את זכות הבחירה בחברות בגוף כזה במשך תקופה מסוימת לפני יום פתיחת הקונגרס.

פיסקא 2

בכפוף להוראות אחרות של חוקה זו, כל מי שיש לו הזכות לבחור בבחירות לקונגרס, והגיע לגיל י"ח שנים, יהיה בעל זכות להיבחר לקונגרס.

פיסקא 3

על אף האמור בפיסקא 2 לעיל, לא ייבחרו המבקר, עובדי ההסתדרות הציונית העולמית, הקרן הקיימת לישראל, המגבית המאוחדת לישראל קרן- היסוד, עובדי הסוכנות היהודית, עובדי חברות בת ותאגידים בשליטתם של הגופים שנזכרו בפיסקא זו ובעלי עניין בהם וכן עובדים בכירים של הפדרציות הציוניות, כצירים או ממלאי-מקום צירים של הקונגרס הציוני , אלא אם חדלו להיות עובדי הגופים הנזכרים בפיסקא זו לפחות 100 ימים לפני פתיחת הקונגרס הציוני.

פיסקא 4
הזכות לבחור בבחירות לקונגרס הציוני העולמי מותנית בחתימת הבוחר/ת על הצהרה מקדימה, כתנאי להצבעה בבחירות לקונגרס הציוני העולמי. נוסח ההצהרה כדלקמן: "הריני מתחייב/ת לתמוך בתכנית ירושלים ובמדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית."

סעיף 23

*תיקון **יוני** 2011, **אפריל** 2023*

(א) על אף האמור בסעיפים 19 , 21 ו - 22 לעיל, בכל רשימת מועמדים לקונגרס יהיה, מבין כל ארבעה מועמדים, לפחות מועמד אחד מקרב בני הדור הצעיר.

לצורך הוראות חוקה זו, המונח "בני הדור הצעיר" משמעו כל יהודי שהוא חבר בגוף המסונף להסתדרות הציונית העולמית (סעיף 3) והגיע לגיל 18 ולא עבר את גיל 35.

(ב) לפחות 40% מהחברים בכל רשימת מועמדים לקונגרס יהיו נשים. נציגות זו יכולה לחפוף את נציגות הדור הצעיר".

סעיף 24

*תיקון **נובמבר** 2017*

בדיקת הרכבת הקונגרס על ידי בית הדין

בית הדין הציוני העליון יבדוק את אופן ניהול הבחירות בכל אזור והוא רשאי לאשר, לבטל או לשנות את תוצאותיהן. כן יבדוק בית הדין הציוני העליון את אופן קביעת הצירים המייצגים ארגונים ציוניים בין ארציים (סעיף - 5, פיסקא 4) והמועצה הציונית בישראל (סעיף 26 , פיסקא 4) והוא רשאי לאשר, לבטל או לשנות את נציגותם. אין אחרי החלטת בית הדין הציוני העליון ולא כלום.

סעיף 24 א

הרכב הקונגרס

נשיא בית הדין הציוני העליון יודיע על הרכבו הסיעתי והאישי של הקונגרס, בהתאם לסעיף 24 לחוקה, לפחות 14 יום לפני פתיחת הקונגרס (להלן "היום הקובע").

סעיף 25

פיסקא 1

מעמד צירי הקונגרס

לכל ציר בקונגרס יש קול אחד בלבד.

פיסקא 2

המנדט של ציר קונגרס כוחו יפה החל בכינוס הקונגרס, שאליו נבחר, וכלה בכינוס הקונגרס מן המניין שלאחריו.

פיסקא 3

כל ציר בקונגרס חפשי בפעולותיו ובהצבעותיו.

סעיף 25 א

סיעות הקונגרס

(1) לפחות 12 צירים הנוכחים בקונגרס רשאים להקים סיעה;

(2) הסיעות יכולות להיות אידיאולוגיות, ארציות או בלתי מוגדרות;

(3) כל ציר רשאי להצטרף לסיעה אחת כלשהי;

(4) לכל סיעות הקונגרס זכויות שוות בקונגרס, כפוף לכוחם המספרי;

(5) פרטים ייקבעו בתקנות הקונגרס.

סעיף 26

*תיקון **נובמבר** 2017, **אפריל** 2023*

פיסקא 1

הרכב הקונגרס

ההנהלה בהתייעצות עם נשיאות הוועד הפועל רשאיות להחליט לשתף במליאת הקונגרס ובוועדותיו נציגים של גופים יהודיים או ראשי ארגוני גג של קהילות יהודיות בזכות דעה מייעצת.

פיסקא 2

נשיא בית הדין הציוני העליון, פרקליט ההסתדרות הציונית העולמית, ובהיעדרם, בא-כח, שימונה על ידיהם מקרב ממלאי מקומם, המבקר, ישתתפו בקונגרס ובוועדותיו בזכות דעה מייעצת.

(א) יושבי ראש של פדרציות ציוניות המיוצגות בקונגרס על ידי 4 צירים או יותר, שלא נבחרו בעצמם לצירים, ישתתפו בקונגרס ובוועדותיו בדעה מייעצת.

(ב) ההנהלה רשאית להזמין מספר נוסף של יושבי ראש של פדרציות ציוניות להשתתף בקונגרס ובוועדותיו בדעה מייעצת. "יושבי ראש" למטרת פיסקא זו כולל נשיא וכל ראש או נציג ראשי אחר של פדרציה ציונית.

[מחיקת פיסקא 3 הקיים]

פיסקא 4

(א) רשאית ההנהלה, באישור הוועד הפועל הציוני, להעניק לארגון הדסה מעמד מיוחד בקונגרס, בוועד הפועל ובמוסדות האחרים של ההסתדרות הציונית העולמית.

(ב) (1) רשאית ההנהלה, באישור הוועד הפועל הציוני, לעשות הסכם עם המועצה הציונית בישראל, המעניק לגוף זה נציגות של 15 צירים בזכות הצבעה בקונגרס ושל 5 חברים בוועד הפועל הציוני.

(2) זכות ההצבעה המאוזכרת בס"ק (1) לעיל, תהיה מוגבלת ונציג של המועצה הציונית בישראל לא ישתתף בבחירות למוסדות ההסתדרות הציונית העולמית ולא יצביע בעניינים של מועמדות. לכן, בלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, נציגים אלה לא ישתתפו בבחירות בהתאם לסעיפים 14 (ה) עד (ז) וסעיף 32 (1) ו - (4).

(3) על אף האמור בחוקה זו ובתקנות על פיה, לא יצטרפו נציגי המועצה הציונית בישראל לסיעה מסיעות הקונגרס והוועד הפועל הציוני.

(4) נציגי המועצה הציונית בישראל לא יילקחו בחשבון מספר צירי הקונגרס, על פי סעיף 17 בחוקה.

(5) לפחות רבע מהנציגות לקונגרס הציוני של המעוצה הציונית בישראל תהיה מקרב בני הדור הצעיר כהגדרתם בסעיף 23 לעיל.

(6) לפחות 40% מנציגי המועצה הציונית בישראל יהיו נשים. נציגות זו יכולה לחפוף את נציגות הדור הצעיר."

סעיף 27

*תיקון **נובמבר** 2017*

פיסקא 1

בחירה לתפקיד מסוים

מי שנבחר על ידי הקונגרס לתפקיד מסוים, ימלא את התפקיד הזה עד תום הקונגרס מן המניין הבא אחריו, אלא אם כן קובעת החוקה או קבע הקונגרס אחרת.

פיסקא 2

א. הקונגרס הציוני לא יבחר מי שהורשע בפסק דין סופי בעבירה ובית המשפט קבע כי בעבירה יש קלון וטרם חלפו 7 שנים מאז סיים לרצות את עונשו.

ב. מי שנבחר על ידי הקונגרס הציוני לכהן בתפקיד כאמור לעיל, והורשע-
בעבירה ובית המשפט קבע כי בעבירה יש קלון, תופסק לאלתר כהונתו.

סעיף 28

סדרי עבודה של הקונגרס

סדרי העבודה של הקונגרס, לרבות כינוסו, ייקבעו בתקנות, שיתקבלו על ידי הקונגרס או הוועד הפועל או גוף אחר, שאליו העביר הקונגרס את סמכותו לצורך זה.

סעיף 29

***תיקון נובמבר** 2017*

פיסקא 1

קונגרס שלא מן המניין

ההנהלה או הוועד הפועל, ברוב של 75% מחבריהם, רשאים לכנס קונגרס שלא מן המניין בשל סיבה מיוחדת. צירי הקונגרס שלא מן המניין יהיו הצירים, שהשתתפו בקונגרס מן המניין, שקדם לו, או אלה שבאו במקומם בהתאם לחוקה, או לתקנות שהוצאו בהתאם לחוקה.

פיסקא 2

הקונגרס שלא מן המניין ידון אך ורק בנושא שלשמו כונס הוועד הפועל או ההנהלה. לא יתקיימו בחירות בקונגרס שלא מן המניין.

פיסקא 3

תקנות, הקובעות את סדרי העבודה של קונגרס מן המניין, יחולו, בשינויים המחויבים לפי העניין, על קונגרס שלא מן המניין.